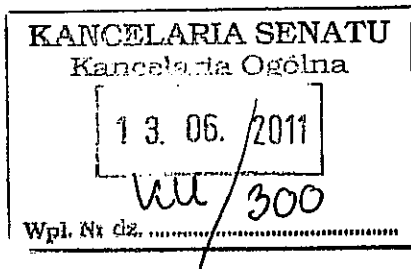

POLSKIE BIURO
UBEZPIECZYCIELI KOMUNIKACYJNYCH
POLISH MOTOR INSURERS' BUREAU
Członek Rady Biur The Member of the Council of Bureaux

N/znak: KO/S/83/2011

Pan
Piotr Zientarski
Przewodniczący Komisji
Ustawodawczej
Senat Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

Warszawa, 13.06.2011 r.

Szanon, Panie Przewodniczy,

Polskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zwraca się z prośbą o uwzględnienie jego uwag do projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania karnego. Biuro nie zostało uwzględnione w procesie konsultacji nad tym projektem pomimo, iż zakres planowanych uregulowań dotyczy go bezpośrednio. Pozwalam sobie ponadto podkreślić, iż projektowana nowelizacja, oprócz skutków, jakie w razie jej uchwalenia odniesie w stosunku do PBUK, będzie miała wpływ również na stosunki prawne i zobowiązania finansowe o charakterze międzynarodowym.

PBUK pełni funkcję biura narodowego określoną m.in. postanowieniami Rekomendacji ONZ Nr 5 z 25.01.1949 r. zmienionej Aneksem Nr 1 z 2004 r. do Ujednoliconej Rezolucji w sprawie Ułatwienia Transportu Drogowego przyjętej przez Komitet Transportu Śródlądowego Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie (dokument United Nations Economic and Social Council –R.E.4TRANS/SC.1/2002/4/Rev.4). W oparciu o rezolucję tę działa System Zielonej Karty, obejmujący Europę, część Azji i Afryki, skupiający łącznie 45 państw.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. 124 z 2003, poz. 1152 z późn. zmianami) PBUK nie prowadzi działalności gospodarczej i nie osiąga zysku ale odpowiada za likwidację szkód komunikacyjnych spowodowanych przez kierujących pojazdami zarejestrowanymi za granicą wypłacając odszkodowania wyłącznie w ciężar zagranicznych zakładów ubezpieczeń i zagranicznych instytucji ubezpieczeniowych tj. biur narodowych, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy. Zaliczenie PBUK do kręgu podmiotów zobowiązanych do świadczenia przewidzianego projektem stanowiłoby więc *de facto*

zobowiązanie podmiotów zagranicznych z państw Systemu Zielonej Karty do ponoszenia kosztów o charakterze, w momencie realizacji świadczenia, niewyjaśnionym, na zaspokojenie roszczeń, które zgodnie z odrębnymi przepisami nie są wymagalne. Stałoby to w sprzeczności z uregulowaniami międzynarodowymi wiążącymi PBUK jako biuro narodowe w Systemie Zielonej Karty, skonkretyzowanymi w zapisach cywilnoprawnej umowy tzw. Jednolitym Porozumieniu między Biurami Narodowymi – Regulaminu Wewnętrznego, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 15 wspomnianej ustawy.

Wyjaśnić ponadto trzeba, że zgodnie z zasadami Systemu Zielonej Karty biura narodowe reprezentują się wzajemnie wobec poszkodowanych jako podmioty zobowiązane do likwidacji szkód komunikacyjnych spowodowanych ruchem pojazdów zagranicznych. Upoważnienie do działania, w tym do występowania przed sądami ograniczone jest do legitymacji biemej. Biura narodowe nie mogą natomiast wykonywać czynności regresowych. Nie posiadają legitymacji czynnej do działania w imieniu podmiotu zagranicznego. W związku z tym przewidziane w projekcie ustawy możliwości dochodzenia od pokrzywdzonego nienależnego mu świadczenia nie znajdowałyby oparcia w regulacjach wiążących PBUK. Biuro nie mogłoby w tym zakresie reprezentować zagranicznych instytucji odszkodowawczych. Instytucje te, dla realizacji swoich roszczeń regresowych zmuszone byłyby do ich samodzielnego dochodzenia przed sądem polskim. Wiązałoby się to ze znacznymi kosztami, które mogłyby ostatecznie obciążyć osobę pokrzywdzoną.

Dla uwzględnienia pełnego obrazu skutków projektowanej regulacji należy zwrócić uwagę, że Polska jest krajem tranzytowym, o nasilonym ruchu pojazdów zagranicznych. Z uprawnień przewidzianych projektem będą korzystać również obcokrajowcy. W przypadku zaliczenia PBUK do kręgu podmiotów zobowiązanych do wypłaty zaliczek odszkodowawczych będzie dochodziło do sytuacji, w których uczestnik wypadku drogowego na terenie RP, obywatel państwa trzeciego na mocy postanowienia polskiego organu procesowego otrzymywał będzie świadczenie płatne przez PBUK w ciężar ubezpieczyciela z innego jeszcze państwa. Nastęstw takiego stanu rzeczy nie sposób obecnie przewidzieć, ale przypuszczać można, iż w razie niezasadnego przyznania świadczeń zaliczkowych przez polskie organy procesowe skutkiem mogą być roszczenia zagranicznych instytucji ubezpieczeniowych pod adresem państwa polskiego.

Należy również podnieść, że likwidacja tzw. „szkód transgranicznych” leżących w zakresie kompetencji PBUK wymaga zastosowania specjalnej procedury dla uzyskania potwierdzenia odpowiedzialności gwarancyjnej, zgodnej w przepisami ww. Regulaminu Wewnętrznego. Zgodnie z tą umową międzynarodową biura narodowe 45 krajów Systemu Zielonej Karty stosują sprawne procedury uzyskiwania potwierdzeń odpowiedzialności gwarancyjnej. Należy się obawiać, że ustalenia prowadzone przez organ procesowy (z istoty nie wyspecjalizowany w tego typu czynnościach i nie posiadający specjalistycznych narzędzi prawno-organizacyjnych) byłyby znacznie bardziej czasochłonne niż przeprowadzane obecnie przez podmioty do tego powołane. Zakładając procedury wypracowane w ramach Systemu Zielonej Karty ustalenia prowadzone przez

organ procesowy powodowałyby, iż projektowana regulacja dawałaby skutek odwrotny do zamierzonego, w istocie opóźniając likwidację szkody.

Ze względu na implikacje międzynarodowe w skali trudnej obecnie do przewidzenia, postulujemy o wyłączenie PBUK z zakresu projektowanej regulacji.

Wypracowane przez wiele dziesięcioleci i dalej udoskonalane zasady i procedury likwidacji szkód transgranicznych w ramach międzynarodowego Systemu Zielonej Karty, w powiązaniu z polskim prawem cywilnym dają pełną gwarancję wypłaty należnych odszkodowań ofiarom wypadków drogowych w Polsce.

Równocześnie zwracam się z prośbą do Pana o włączenie PBUK do kręgu podmiotów uczestniczących w dalszym postępowaniu uzgodnieniowym projektowanej ustawy.

Z wyrazami szacunku

Mariusz W. Wichtowski
Prezes Zarządu